

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Felles likestillings- og diskrimineringslov. Høringsuttalelse fra Vest-Agder fylkeskommune

Fylkesutvalget i Vest-Agder støtter ikke forslaget om en felles likestillings- og diskrimineringslov ut i fra følgende begrunnelse:

Forslaget svekker for mange punkter i dagens lovverk, slik at den nye loven ikke blir et godt nok redskap for likestilling og diskriminering. En felles lov innebærer også en avvikling av Likestillingsloven, som har vært og fremdeles er, det viktigste lovmessige verktøyet for likestilling mellom kvinner og menn i Norge.

- Det foreslås å endre formålsparagrafen i likestillingsloven. Den gjøres «kjønnsnøytral» og fokuset på kjønnslikestilling svekkes. Likestillingsloven har, siden den ble vedtatt i 1978, hatt et dobbelt formål. I tillegg til å fremme likestilling uavhengig av kjønn, skal loven også «særlig ta sikte på å fremme kvinners stilling». Dette formålet foreslås fjernet. Dette svekker kvinners diskrimineringsvern. Det ønsker vi ikke å gjøre. Vi mener det er langt igjen før likestilling mellom kjønnene er en realitet innenfor arbeidslivet, samfunnslivet generelt og ikke minst innenfor utdanningsinstitusjonene våre. Vi ønsker å opprettholde dagens likestillingslov med dagens utgangspunkt om at loven «særlig tar sikte på å fremme kvinners stilling».

- Arbeidsgivers aktivitetsplikt forplikter virksomhetene til et systematisk arbeid for likestilling og mangfold. Aktivt arbeid for å fremme likestilling er «arbeid som motvirker diskriminering og på andre måter bidrar til like rettigheter og muligheter i virksomheten». Dagens aktivitetsplikt svekkes i forslag til ny lov. Forslaget tar høyde for å gjelde alle offentlige bedrifter og private virksomheter med mer enn 50 ansatte. Halvparten av alle arbeidstakere arbeider i dag i bedrifter under 50 ansatte og disse foreslås det ikke skal omfattes av loven. Vi kan ikke se noen grunner for denne svekkelsen.

Aktivitetsplikten bør opprettholdes som i dag og gjelde alle offentlige og private bedrifter.

- Redegjørelsesplikten som forplikter private og offentlige virksomheter til å dokumentere likestillingsarbeidet, foreslås tatt bort. Denne plikten er en av bestemmelsene som gir adgang til informasjon og dokumentasjon på det arbeidet som er gjort på arbeidsplassen. Dersom forpliktelsen til dokumentasjon fjernes, vil vi miste verdifull informasjon om tilstanden vedr. kjønnslikestilling og likestilling generelt på de ulike arbeidsplassene. Det vil være det samme som å ta bort fokus på noe en mener er viktig.

Rapportene gir viktig informasjon til samfunnsaktører, eierne, fagforeningene og andre som har interesse av innsyn i bedriftens likestillingsarbeid. I tillegg skjerper alltid en redegjørelsesplikt fokus på sakene som det skal redegjøres for.

Vi ser at forslagsstiller forutsetter at arbeidsgiverne selv ønsker å drive likestillingsarbeid, uavhengig av tilsyn og sanksjoner. Vi tror dessverre ikke det stemmer.

Vest-Agder fylke har fått støtte fra Stortinget til å utarbeide en pilot vedr. «Standard for likestilling», og vi ser på dette som en del av en redegjørelsesplikt. Hensikten er å skjerpe arbeidet med likestilling, ikke svekke det.

Vi ønsker at redegjørelsesplikten opprettholdes for alle arbeidsgivere som i dag.

- Forslaget til ny lov innskrenker lovens virkeområde ved å innføre et unntak for «familieliv og andre rent personlige forhold».

I dag gjelder likestillingsloven også familieliv og andre rent personlige forhold. Vi kan ikke erindre at dette har vært vanskelig. Et mindretall mener lovformuleringen fortsatt bør gjelde og håndheves, og at slike forhold ofte utgjør maktrelasjoner der en part mottar livsviktige ressurser som mat, klær, husrom og omsorg.

Vi støtter mindretallet og mener det er et dårlig signal å gi dersom denne delen tas ut av lovverket.

Selv om det er likhetstrekk i lovene som er foreslått skal utgjøre en lov, er det også viktige forskjeller. Dette kommer blant annet frem i FN-konvensjonene som fokuserer på rettigheter til ulike grupper, en konvensjon om rasediskriminering, en om kvinneskimming, en om rettigheter til personer med nedsatt funksjonshemming og en om barns rettigheter. Også dette taler mot en felles lov.

Det er fremdeles et stort behov for å sikre kvinners likestilling spesielt.

Slik lovforslaget er formulert, synes det isteden å bli svekket. Kvinneperspektivet er alltid nødvendig å ha med i vurderingen av om diskriminering skjer. De andre diskrimineringsgrunnlagene gjelder minoriteter, mens diskriminering av kjønn ikke gjør det. Dette taler også mot en felles likestillings- og diskrimineringslov.

Dagens krav til likeverd må være helt klart i arbeidet med kjønnsdiskriminering.

Loven bør også gjelde i trossamfunn.

Vedtatt i fylkesutvalget i Vest-Agder 2.februar 2016.

Med vennlig hilsen

Lisbeth Reed
Rådgiver